

## **Risku pārvaldības vispārīgie noteikumi**

1. LaIPA veicot tiesību ieņēmumu no tiesību pārvaldības vai neizmaksājamo tiesību ieņēmumu no tiesību pārvaldības ieguldījumus (turpmāk tekstā Ieguldījumi) rīkojas tās pārstāvēto tiesību īpašnieku labākajās interesēs, realizējot efektīvu:

1.1. debitoru parādu pārvaldību:

- veicot sistemātisku debitoru parādu analīzi pēc rašanās laika un pēc debitoru uzskaitījuma, savlaicīgi konstatējot šaubīgos un bezcerīgos parādus;
- veicot sistemātisku parādu piedziņu, nododot darbu ar parādnieku citai organizācijai (firmai, kas sniedz debitoru parādu inkasācijas pakalpojumus) – ārējais inkaso;

1.2. kreditoru parādu pārvaldību:

- veicot savlaicīgu kreditoru rēķinu samaksu, nodrošinot to, ka nav nepieciešami papildus finanšu uzkrājumi iespējamiem līgumsodiem par saistību neizpildi noteiktajos termiņos;
- veicot nodokļu saistību savlaicīgu izpildi, nodrošinot to, ka nav nepieciešami papildus finanšu uzkrājumi iespējamām termiņa nokavējuma naudām;

1.3. finanšu pārvaldību:

- veicot pārdomātu finanšu ilgtermiņa stratēģisko plānošanu;
- veicot finanšu darbību aktuālo plānošanu;
- izstrādājot budžetu, izvērtējot prognozējamo izdevumu pamatotību;
- veicot risku novērtēšanu:
  - a. vai biedrības uzskaitē atklātas nozīmīgas kļūdas vai neatbilstības;
  - b. vai biedrības finanšu stabilitāti būtiski ietekmē uz pieņēmumiem balstīti posteņi;
  - c. vai ir gadījumi, kad biedrības grāmatvedības uzskaitē tiek kārtota nepamatoti sarežģīti, radot papildus izdevumus;
  - d. vai biedrība saņem pakalpojumus un veic maksājumus nerezidentiem;
  - e. vai biedrībai nepieciešams veidot nozīmīgus uzkrājumus, piemēram, šaubīgiem debitoru parādiem, uzkrājumus iespējamām soda sankcijām, neizmantotiem darbinieku atvaļinājumiem;
  - f. vai biedrības darbību varētu ietekmēt kādas neskaidras administratīvo, nodokļu un citu tiesību normas;
  - g. vai biedrības aktīvu daļai raksturīgs augsts atsavināšanas risks;

- veicot kontroles risku analīzi, lai palīdzētu biedrības vadībai sasniegt tās mērķus:
    - a. nodrošināt sakārtotu un efektīvu biedrības saimniecisko darbību;
    - b. biedrībai piederošo līdzekļu aizsardzību;
    - c. krāpšanas un kļūdu atklāšanu un novēršanu;
    - d. grāmatvedības uzskaites ierakstu pareizību un pilnīgumu;
    - e. savlaicīgu un ticamu finanšu informācijas saņemšanu.
  
  - nodrošinot kontroles riska pasākumus, lai savlaicīgi novērstu neatbilstības finanšu datus:
    - a. izveidojot iekšējo kontroles sistēmu, kuru nodrošina grāmatvedības ārpakalpojumi SIA “Ciparu Darbnīca”, LaIPA padome un revīzijas komiteja;
    - b. izveidojot ārējās kontroles sistēmu, kuru nodrošina zvērināta revidenta ārpakalpojumi - SIA “Auditorfirma Inspekcija”;
    - c. izveidojot ārējās kontroles sistēmu, kuru nodrošina finansista ārpakalpojumi;
  
  - nodrošinot profesionālu naudas līdzekļu pārvaldību, tai skaitā šo līdzekļu pārdomātu izvietošanu, ievērojot piesardzības principus:
    - a. aktīvus pienācīgi diversificē, lai nepieļautu pārlieku atkarību no viena konkrēta aktīva un risku uzkrāšanos portfelī kopumā,
    - b. naudas līdzekļu aktīvus iegulda, lai garantētu visa finanšu portfeļa drošību, kvalitāti, likviditāti un rentabilitāti;
    - c. naudas līdzekļus ieguldot nekustamā īpašumā, tiek veikts sertificēts nekustamā īpašuma novērtējums, būvekspertīze un nekustamā īpašuma tirgus analīze;
2. LaIPA, lai nodrošinātu Ieguldījumu uzkrājumu drošību, kas uzkrāti kredītiestāžu kontos, realizē Ieguldījumu – finanšu diversifikāciju, izmantojot sekojošus finanšu instrumentu iespējamus veidus:
- termiņnoguldījums kredītiestādēs;
  - krājkonta atvēršana kredītiestādēs;
  - nekustamā īpašuma iegāde;
  - citu kustamu un nekustamu mantu iegāde;
3. LaIPA nodrošina, ka Ieguldījumi tiek veikti, ievērojot iepriekš minētos kontroles risku un piesardzības pasākumus. Ieguldījumu veids tiek izvērtēts un apstiprināts LaIPA padomes sēdē, padomes locekļiem atklāti balsojot. LaIPA Padome, veicot faktiskos Ieguldījumu darījumus, ir tiesīga pārstāvēt Biedrību visi kopā. Par specifiskiem gadījumiem attiecībā uz Ieguldījumu veidiem vai gadījumiem, kad nevar tikt panākta vienošanās padomes locekļu starpā, lemj LaIPA kopsapulce.